

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! basisschool De Spiegel Leest te LEEST

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	12054
Instelling	GO! basisschool De Spiegel Leest
Directeur	An HEREYGERS
Adres	Ten Moortele 3 - 2811 LEEST
Telefoon	015-27.28.16
Fax	015-27.28.16
E-mail	de.spiegel@telenet.be
Website	www.despiegelleest.be
Bestuur van de instelling	GO! SGR Mechelen-Keerbergen-Heist o/d Berg
Adres	Mechelbaan 561 - 2580 PUTTE
Scholengemeenschap	SG De Maneblussers
Adres	Battelsesteenweg 259 - 2800 MECHELEN
CLB	GO! CLB Mechelen
Adres	Zandpoortvest 9_a - 2800 MECHELEN
Dagen van het doorlichtingsbezoek	12-05-2014, 13-05-2014 en 15-05-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	15-05-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	19-06-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Thierry DE VOS
Teamleden	Myriam VANDE MOORTELE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde.....	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	15
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	17
4.2 Evaluatiepraktijk	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	20
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	22
6.1 Wat doet de school goed?.....	22
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
6.3 Wat moet de school verbeteren?	22
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	23
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De GO! Basisschool De Spiegel bevindt zich in het centrum van het dorp Leest, een deelgemeente van Mechelen. Deze autonome school rekruteert voornamelijk kleuters en leerlingen in de eigen gemeente, maar ook een aantal leerlingen uit de buurgemeenten. In een periode van vijf schooljaren verdubbelde het kleuteraantal. Voorlopig zet deze forse aangroei zich met mondjesmaat door in de lagere afdeling. De school huisvest vier kleutergroepen en zes lagere klassen. De school profileert zich als een school die zich verankert in het dorpsleven, een zorgbrede school die veel belang hecht aan de socio-emotionele begeleiding.

Tijdens de doorlichting ging de onderwijsinspectie in de kleuterafdeling de inspanningen van het schoolteam na om voor wiskundige initiatie en wereldoriëntatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze of de school met haar leerlingen de eindtermen bereikt voor dezelfde leergebieden. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze ook een selectie van de regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

De **kleuterafdeling** spant zich voldoende in om zowel voor **wiskundige initiatie** als voor **wereldoriëntatie** de ontwikkelingsdoelen geïntegreerd na te streven. De leraren confronteren de kleuters met uitdagende situaties en problemen zodat ze handelend en spelenderwijs begrippen en inzichten verwerven en verdiepen. Het onderwijsaanbod bestrijkt in gevarieerde spel- en leersituaties op een evenwichtige manier de domeinen getallen, meten en ruimte. De verschillende domeinen van wereldoriëntatie komen evenwichtig aan bod. Het team verkent met de kleuters op een actieve manier de zich omringende wereld. De evaluatiepraktijk geeft een voldoende breed beeld over de ontluikende wiskundige inzichten en vaardigheden bij de kleuters en zet de leraren aan om hun onderwijs af te stemmen op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De doelgerichte planning, de doordachte materiële uitrusting, de brede zorg en de professionaliseringsinitiatieven staan garant voor een brede en harmonische ontwikkeling van de leerlingen.

De **lagere afdeling** bereikt met de leerlingen voor de leergebieden wiskunde en wereldoriëntatie de eindtermen in voldoende mate. Voor **wiskunde** realiseert de school een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod en een doelgerichte en ondersteunende leerbegeleiding. De evaluatiepraktijk is voldoende representatief en is gericht op differentiatie in het onderwijsaanbod en op afstemming van de leerbegeleiding op de mogelijkheden van de leerlingen. De analyse van outputgegevens van de externe eindtoets vormt de aanzet om in het kader van de interne kwaliteitszorg verbeteracties voor dit leergebied op te zetten.

Voor **wereldoriëntatie** toont het onderzoek aan dat de school een doelgericht en voldoende evenwichtig en werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod verwezenlijkt. De materiële uitrusting is ondersteunend. De integratie tussen de verschillende domeinen, de verkenning van de eigen schoolomgeving en de functionele aanwending en graduele invulling van de tijd- en ruimtekaders hebben nog groeipotentieel.

Op vlak van **bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne** getuigt het welzijnsbeleid van een doelmatige risicobeheersing. De toiletinfrastructuur en de verzorgingsruimte zijn voor verbetering vatbaar. De onderwijsinspectie is ervan overtuigd dat het beleidsvoerend vermogen van de school voldoende sterk is om de huidige risico's weg te werken en de kwaliteit op het vlak van de gezondheid en hygiëne consequent te bewaken.

Op het vlak van de **andere erkenningsvoorwaarden** en de onderzochte **regelgeving** voldoet de school aan de vooropgestelde criteria.

Voor het **kwaliteitsonderzoek** legde de onderwijsinspectie de focus op de procesvariabelen deskundigheidsbevordering en evaluatiepraktijk.

De school realiseert een kwalitatief sterk proces van **deskundigheidsbevordering** dat gericht is op het versterken van de leraren in de uitvoering van hun opdracht. De nascholing sluit vaak aan bij verbeterpunten die de school zelf opspoort en gefaseerd aanpakt. De deskundigheidsbevordering levert aldus een belangrijke bijdrage in de schoolontwikkeling.

De **evaluatiepraktijk** vertoont duidelijke groei naar een gelijkgerichte kijk op evalueren. De visieontwikkeling krijgt impulsen vanuit de nascholing. Het team beseft dat het momenteel nog overwegend inzet op kennisreproductie en onderkent dat de evaluatie van vaardigheden en attitudes minder aandacht krijgt. Stilaan ontwikkelt de school een bredere evaluatie. De school plant de ontwikkeling van een bredere evaluatie als een prioritair werkpunt.

Het **algemeen beleid** van de school is gericht op een continu proces van kwaliteitsbewaking en -zorg. Met een richtinggevende, stimulerende en waarderende leiderschapsstijl betreft de directeur haar team bij de visieontwikkeling en de besluitvorming. Het team spoort de sterke en minder sterke punten op door zelfreflectie en formele zelfevaluatie. Het pakt de werkpunten gericht aan met acties op korte en middellange termijn. Een gemotiveerd team gaat samen aan de slag om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Een scherpe afbakening van streefdoelen kan nog bijdragen tot betere zelfevaluatie en een betrouwbare beoordeling van de effecten van de acties.

Het inspectieteam sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarden 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' en 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor de overige erkenningsvoorwaarden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

- wiskundige initiatie
- wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

- wiskunde
- wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

- Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

- Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de decretale ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie in voldoende mate na. Ze levert inspanningen om een voldoende doelgericht, evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod te plannen en uit te voeren. De verschillende domeinen van wereldoriëntatie komen aan bod. De professionalisering stimuleert het team om met kleuters op een actieve manier de zich omringende wereld te verkennen en te exploreren. De doelgerichte planning, de doordachte materiële uitrusting, de brede zorg en de professionaliseringsinitiatieven staan garant voor een brede en harmonische ontwikkeling van de kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Het onderwijsaanbod bestrijkt in gevarieerde en geïntegreerde leersituaties op een evenwichtige manier de domeinen getallen, meten en ruimte. De leerbegeleiding en de materiële uitrusting zijn ondersteunend voor het bereiken van de onderwijsdoelen. De evaluatiepraktijk geeft een voldoende breed beeld over de ontluikende wiskundige inzichten en vaardigheden bij de kleuters.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leraren realiseren een onderwijsaanbod dat voldoende breed en evenwichtig is om de ontwikkelingsdoelen voor de onderzochte leergebieden na te streven. De decretale ontwikkelingsdoelen en het leerplan van de eigen onderwijskoepel vormen het referentiekader voor de doelgerichte, thematische planning van het onderwijsaanbod. De leraren hebben een goed zicht op de inhoud van de leerplannen en passen die geïntegreerd toe. Dit uit zich in de sterke leerplangerichtheid bij de planning en de uitvoering van het onderwijsaanbod. De leraren gaan op een functionele en effectieve wijze na of hun aanbod evenwichtig, volledig én voldoende gericht is op de na te streven doelen.

In hun planningsdocumenten tonen de leraren de aandacht voor de verschillende domeinen van beide leergebieden. In het activiteitsaanbod streven ze bovendien naar evenwicht en horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. Binnen het leergebied wereldoriëntatie (WO) krijgt ook het domein techniek – dank zij de recente nascholing – een belangrijke plaats in het onderwijsaanbod.

Afspraken over na te streven doelen doorheen de opeenvolgende kleutergroepen illustreren tevens de aandacht van het team voor verticale samenhang in het activiteitsaanbod.

De aangeboden activiteiten en opdrachten tonen in ruime mate gradatie en afstemming op het ontwikkelingsniveau van de kleuters. De leraren slagen er overwegend in om kleuters voldoende uit te dagen en om ze te stimuleren tot actief, onderzoekend leren. Zo brengen ze de kleuters op een speelse manier in contact met de diverse componenten van wiskunde en wereldoriëntatie. Ze creëren speelse leersituaties waarin de kleuters talrijke kansen krijgen om ervaringen op te doen die bijdragen tot het ontwikkelen van begrippen, inzichten, vaardigheden en attitudes.

Exploreren, experimenteren en handelen, krijgen doorheen de bijgewoonde activiteiten een cruciale rol. Gevarieerde en uitdagende activiteiten en opdrachten bieden de kleuters tal van ervaringskansen om hun leef- en belevingswereld te mathematiseren. De werkelijkheidsgerichte benadering nodigt de kleuters uit om hun omgeving waar te nemen, te verkennen, te benoemen, te onderzoeken, te structureren en te duiden.

De kleuters krijgen veelvuldig de gelegenheid om zelfstandig of samen met elkaar een oplossing te zoeken voor aangeboden probleemsituaties. Zo leggen de leraren de uitdaging voor het leren vaak in handen van de kleuter. Ze spelen daarbij een stimulerende en coachende rol. Voortdurend bekijken ze met de kleuters terug op het eigen handelen en op dat van anderen.

De sterke werkelijkheidsgerichte en probleemoplossende aanpak draagt in grote mate bij tot de brede, harmonische vorming.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De materiële uitrusting voldoet om de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie en wiskundige initiatie gericht te kunnen nastreven. De leraren ontwikkelen rijke speelwerkplekken die ze vaak aanpassen aan de lopende thema's. Mede daardoor verhogen ze het werkelijkheidsgerichte karakter van het materialenaanbod. In de speelwerkplekken reiken de leraren opdrachten en ontwikkelingsmaterialen aan die de ontwikkeling bij de kleuters stimuleren. Zo bieden ze de kleuters tal van uitdagende spel- en ontwikkelingskansen. In de hoeken zijn voldoende structuren aangebracht om het ontwikkelingsmateriaal zelfstandig te sorteren. De kleuters leren ook al omgaan met ICT. Dit biedt voor wiskundige initiatie bijkomende spelkansen en vormt voor wereldoriëntatie een belangrijke informatiebron. De doordachte inrichting en verrijking van de speelwerkplekken, de beschikbare en gebruikte ontwikkelingsmaterialen en de aanpassingen voor kinderen met specifieke noden ondersteunen de realisatie van een kwaliteitsvolle onderwijspraktijk. Het gebrek aan bergruimte in de school leidt in enkele klassen tot een wanordelijke opslag van allerlei materialen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem

Voor de leraren blijft de dagelijkse observatie de kern van de evaluatiepraktijk. Tijdens de activiteiten geven de leraren gericht feedback aan de kleuters en noteren ze occasioneel relevante observaties. Daarnaast gebruiken ze ook een systeem van gerichte observatie.

Voor wiskundige initiatie hebben de leraren voor elke leeftijdsgroep een evenwichtige, representatieve set van cruciale leerplandoelen samengesteld en vertaald in observeerbare items. Deze set doelen onderzoeken ze bij elke kleuter systematisch. Ze registreren de observatiegegevens in een digitaal doelenrapport en volgen op die manier de ontwikkeling van de kleuter op het vlak van wiskundige kennis, inzichten en vaardigheden.

Voor wereldoriëntatie gebeurt de observatie minder systematisch. De occasionele vaststellingen daarover houden de leraren bij in het kindvolgsysteem (KVS) onder het item cognitieve ontwikkeling. In de onderwijspraktijk ontwikkelt zich momenteel ook voor dit leergebied een sterkere gerichtheid van de observatie op de vooropgestelde (leerplan)doelen.

Bij de vier- en vijfjarige kleuters vullen de leraren de informatie, die ze bekomen uit de observatie, aan met resultaten op genormeerde toetsen voor wiskunde. Zo verfijnen ze hun beeld over de kleuters.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leraren creëren een stimulerend en veilig leer- en leefklimaat voor de kleuters. Ze zorgen vanuit de beeldvorming voor een sterke preventieve basiszorg en doelgerichte differentiatie. De realisatie van een krachtige leeromgeving staat daarbij centraal. Daarin voorzien ze op basis van hun eigen observaties passende en uitdagende activiteiten, die nauw aansluiten bij het ontwikkelingsniveau van de kleuters. In de praktijk resulteert dit in bijkomende begeleiding voor individuele of groepjes kinderen tijdens keuzeactiviteiten, contractwerk of geleide activiteiten.

De leraren volgen de vastgelegde afspraken en procedures om een betrouwbaar en breed beeld te krijgen over de ontwikkeling van de kleuters en om de zorginterventies goed bij te houden. Toch blijkt uit de neerslag van observaties en notities in het KVS dat de beeldvorming zich momenteel voornamelijk toespitst op ontwikkelingsvertraging. Mogelijke sterke kanten en talenten van de kleuters komen in het KVS minder sterk in beeld.

De school heeft nog groeikansen om de verhoogde zorg voor kinderen met specifieke noden of hardnekkige ontwikkelingsachterstand verder te professionaliseren door een doelgerichter en planmatiger ondersteuning te bieden.

Voor kinderen met socio-emotionele problemen biedt de specifieke opleiding van de zorgcoördinator een duidelijke meerwaarde.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

De concretisering van het eigen onderwijskundig project, de studie van het nieuwe leerplan wereldoriëntatie en de gevolgde nascholingen over het domein techniek vormen voor de leraren de aanleiding tot het verder ontwikkelen van krachtige leeromgevingen. Het werken met een 'techniek-coach' ervaren de leraren als sterk ondersteunend.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling slaagt erin om de eindtermen voor het leergebied wiskunde in voldoende mate te bereiken. Daarvoor biedt de school een evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod en een doelgerichte en ondersteunende leerbegeleiding. De evaluatiepraktijk is voldoende representatief en is gericht op differentiatie in het onderwijsaanbod en op afstemming van de leerbegeleiding op de mogelijkheden van de leerlingen. De analyse van outputgegevens vormt de aanzet om in het kader van de interne kwaliteitszorg verbeteracties op te zetten.

Curriculum	De leraren realiseren een voldoende breed en evenwichtig onderwijsaanbod om
Onderwijsaanbod	het leerplan te realiseren en de eindtermen te bereiken. Ze slagen daarin door
<i>Referentiekader</i>	het consequente gebruik van een onderwijsleerpakket dat verwijst naar de
<i>Planning</i>	eindtermen en de doelen uit het leerplan van de eigen koepel.
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	De verschillende domeinen van wiskunde komen voldoende frequent aan bod.
<i>Brede harmonische vorming</i>	De leraren volgen daartoe doorgaans de planning van het onderwijsleerpakket,
<i>Actief leren</i>	maar naargelang de beginsituatie en de leervorderingen van de leerlingen sturen ze deze bij. Zo verzekeren ze de verticale samenhang in het onderwijsaanbod. Daarnaast maakt het team schoolspecifieke afspraken over de referentiematen, over het gebruik van herleidingstabellen, over notities en verwoording bij het cijferen en over de aanwending van heuristieken. Doorgaans hebben de leraren oog voor werkelijkheidsgerichte aanpak en voor horizontale samenhang binnen het leergebied.

Differentiatie en actief leren krijgen een sterke impuls door het toepassen van de principes van het activerende directe instructiemodel (ADI). Enkele leraren staan al ver in het aanwenden van dit model. Zij creëren krachtige leeromgevingen en slagen er al in om de instructie en de differentiatie effectiever te maken. Daarbij activeren ze de voorkennis en de denkactiviteit bij de leerlingen. Ze zetten de leerlingen aan om wiskundige problemen op een strategische manier aan te pakken. De leerlingen krijgen kansen om hun leren zelf in handen te nemen door vooruit te kijken op de opdracht, er de moeilijkheid van in te schatten en na te denken over het eigen oplossingsproces. Het vergelijken van oplossingsstrategieën en oplossingen krijgt hier een belangrijke plaats en schept kansen tot leren van elkaar. Door deze aanpak en activerende werkvormen spreken de leraren de zelfstandigheid van de leerling aan en stimuleren ze het wendbaar toepassen van de verworven vaardigheden en inzichten in andere contexten.

De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT komen door deze aanpak sterk geïntegreerd aan bod.

Sommige leraren houden zich nog vaak aan een frontaal-klassikale aanpak waarin de interactie met de leerlingen beperkt blijft. Zo krijgen het onderzoekend leren, het handelend verwerven en verwoorden van (transferabele) kennis en inzichten geringe aandacht tijdens enkele bijgewoonde lessen van meten en metend rekenen. De denkactiviteit van de leerlingen wordt weinig uitgedaagd door een passende vraagstelling of doordat de leraar te gauw zelf de oplossingsweg aangeeft. Het blijft voor de school een werkpunt om de realisatie van haar eigen schoolvisie te veralgemenen in de onderwijspraktijk.

Materieel beheer**Uitrusting***Leermiddelen*

De school beschikt over een ruim gamma klassikaal en individueel materiaal. De leraren maken passend gebruik van duidelijke didactische syntheseplaten en van ondersteunende didactische materialen en hulpmiddelen. In de referentiematen heeft het team de graduele opbouw volgens de leerlijn in het leerplan aangebracht. Daarbij ontbreekt wel een zeker werkelijkheidsgehalte in de lagere leergroepen.

Evaluatie**Evaluatiepraktijk***Evenwichtig en representatief**Leerlingvolgsysteem**Gericht op bijsturing*

De evaluatiepraktijk voor wiskunde is voornamelijk gebaseerd op de toetsen die het handboek voorziet. Deze evaluaties worden systematisch aangevuld met de gestandaardiseerde toetsen van het leerlingvolgsysteem. De evaluatie bestrijkt de verschillende domeinen van wiskunde en een representatief doelengamma. Daarin krijgen strategieën en attitudes minder aandacht.

De meeste leraren maken degelijke foutenanalyses. Ze hebben daarbij oog voor foutenfrequentie en voor de aard van de fout en voorzien klassikale of individuele remediëring.

Deelname aan een externe eindtoets voor leerlingen van het zesde leerjaar biedt de school de kans om de leerresultaten te vergelijken met de resultaten van scholen met vergelijkbare leerlingenkenmerken.

De opvolging van de vorderingen en de systematische analyse van de leerresultaten zorgt voor passende bijsturingen in het aanbod en voor acties en afspraken op schoolniveau.

Rapporteringspraktijk

De leraren informeren de ouders over de resultaten van de leerlingen met een doelenrapport. Het team benut nog niet ten volle de mogelijkheden van dit softwarepakket om het effect van het geboden onderwijs op klas- en schoolniveau te onderzoeken.

Begeleiding**Leerbegeleiding***Beeldvorming**Zorg*

De leerbegeleiding steunt op een degelijke evaluatiepraktijk. De leraren slagen er overwegend in om een degelijke preventieve basiszorg te bewerkstelligen. Ze zorgen voor differentiatie tijdens de instructie en de aansluitende verwerkingsmomenten. Tijdens hoeken- en contractwerk voorzien ze remediëringsmomenten met verlengde instructie en met opdrachten die ze afstemmen op de noden van de leerlingen.

Voor leerlingen met hardnekkige wiskundeproblemen of met een grote leerachterstand of –voorsprong, voorziet de school extra ondersteuning door de zorgcoördinator en de zorgleerkracht. Klasinterne of –externe hergroepering wordt passend ingeschakeld en waar nodig schakelt het team curriculumdifferentiatie in. De zorgcoördinator zet dan in overleg met de klasleraar en de ouders een individueel traject op en legt dat vast in een hulpplan.

Outcomes**Vervolgonderwijs**

De meeste leerlingen volgen het advies van de school voor de studiekeuze in het voortgezet onderwijs. De school verzamelt gegevens over de resultaten in het vervolgonderwijs. Ongeveer 87% van de leerlingen, die de school de laatste vier schooljaren hebben verlaten, halen in het eerste jaar van het voortgezet onderwijs een A-attest.

Kwaliteitszorg De zorgcoördinator houdt tal van outputgegevens bij. Voor wiskunde liggen de resultaten op de externe toets van het zesde leerjaar onder de verwachtingen. De analyse van deze resultaten heeft enkele werkpunten aan het licht gebracht voor wiskunde. Dit was de aanzet om de visie van het leerplan te vertalen naar de eigen school. In deze visietekst legt het team de nadruk op het belang van realistische contexten, actief en interactief leren, effectieve instructie en op verticale en horizontale samenhang. Om de vastgestelde tekorten weg te werken, heeft de school eerst een actieplan voor cijferen en recent ook voor metend rekenen uitgewerkt. Beide actieplannen vermelden acties op klas- en schoolniveau. Voor cijferen behelst dit vooral afspraken over werkwijzen, verwoording en het gebruik van stappenplannen. Het actieplan voor metend rekenen concretiseert vooral de schoolvisie en beschrijft concrete acties zoals het aanleggen van een groeiboekje, het gebruik van herleidingstabellen, het aanbrengen van formules en afspraken over referentiematen. De school wil de resultaten voor deze twee domeinen verbeteren. De actieplannen voorzien wel een timing en een evaluatie van de acties, maar het team stelt geen duidelijke streefdoelen of verwachte effecten voorop. De externe eindtoets zal fungeren als evaluatie-instrument. Het team maakt nog te weinig gebruik van andere beschikbare outputgegevens in het rapport en het leerlingvolgsysteem als middel om het effect van de ondernomen acties na te gaan. De wijze waarop het team deze verbeterpunten aanpakt, biedt kansen om het ingezette verbetertraject succesvol te doorlopen. Maar de initiatieven kunnen maar naar waarde geschat worden als ze ook een duidelijk effect hebben op de leerresultaten van de leerlingen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie in voldoende mate. Ze toont aan dat ze een doelgericht en voldoende evenwichtig werkelijkheidsgericht onderwijsaanbod verwezenlijkt. De materiële uitrusting is ondersteunend.

Curriculum Onderwijsaanbod <i>Referentiekader</i> <i>Planning</i> <i>Evenwichtig en volledig</i> <i>Samenhang</i> <i>Brede harmonische vorming</i> <i>Actief leren</i>	Om een voldoende breed en evenwichtig onderwijsaanbod te realiseren, kiest het team van de lagere afdeling voor het systematisch gebruik van een onderwijsleerpakket dat de eindtermen en het leerplan als referentiekaders heeft. Het is de bedoeling dat in elke leergroep het basispakket volledig wordt aangeboden. Door eigen thema's toe te voegen die meer inspelen op de interesse van de leerlingen of op schooleigen keuzes en gezien de voorziene onderwijstijd, zien de meeste teamleden zich genoodzaakt om te snoeien in de thema's van het basispakket. Om toch de volledigheid van het aanbod te garanderen, brengt het team systematisch in kaart welke leerplandoelen het nastreeft met de aangeboden thema's. Zo ontstaat bij sommige leraren de neiging om heel veel doelen te noteren bij de geplande lesactiviteiten en thema's. Om zeker het volledige gamma te bestrijken, selecteren leraren dan ook doelen die ze niet intentioneel nastreven, maar die misschien occasioneel wel aan bod komen.
--	---

Het gebruik van het onderwijsleerpakket verzekert grotendeels de verticale samenhang. Informeel spelen de leraren aan elkaar de aanvullende thema's door die ze hebben uitgewerkt, maar ook welke aspecten van de vaste thema's ze minder of niet behandelen.

Het onderwijsaanbod kent een grote werkelijkheidsgerichtheid. De verkenning van de nabije en de verdere schoolomgeving, de biotoopstudie en de natuurbeleving krijgen een belangrijke plaats. In de programmatie van waarnemingen ter plaatse, van leeruitstappen en van de inbreng van externen doorheen de school ontbreekt nog een graduele opbouw. Afspraken op schoolniveau verzekeren wel de groei van tijd- en ruimtekaders doorheen de school. Jammer genoeg wenden de leraren deze kaders weinig functioneel aan om plaatsen, gebeurtenissen, eigen belevenissen, technische evolutie en historische littekens te plaatsen in tijd en ruimte. In het klasbeeld krijgen deze kaders weinig invulling vanuit de eigen schoolomgeving of de eigen leefwereld.

Doorgaans verzorgen de leraren de samenhang met andere leergebieden. De verschillende domeinen van het leergebied krijgen aandacht. Het team volgt een nascholingstraject voor het domein techniek. Eén teamlid treedt op als techniekcoach en ondersteunt de vertaling van de nascholing naar de onderwijspraktijk. De horizontale samenhang tussen verschillende domeinen komt in meerdere thema's en in de openluchtklassen goed tot uiting. Sommige thema's benaderen de werkelijkheid nogal sterk vanuit één invalshoek, waardoor de samenhang tussen de verschillende domeinen verloren gaat.

Het team hecht veel belang aan de educatieve waarde van wereldoriëntatie (WO). Het neemt op dat vlak tal van zinvolle initiatieven. Zo zet het sterk in op gezondheidseducatie, op verkeerseducatie door deelname aan het 10 op 10-project en op natuur- en milieueducatie door het MOS-project (milieuzorg op school), de compostklas, de paddenoverzet en het schooltuintje.

Leerkrachtafhankelijk krijgen de leerlingen meer of minder kansen tot onderzoekend, actief en transfergericht leren en tot gebruik van bronnenmateriaal. Soms blijft het bij een stereotiepe kennisoverdracht waarbij de leraar centraal staat. Leraren die al meer vertrouwd zijn met het ADI-model creëren vaak rijke leeromgevingen waarin de leerlingen de wereld actief verkennen en samen op zoek gaan naar antwoorden op hun vele vragen.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd

In hun lessenroosters plannen alle leraren voor wereldoriëntatie systematisch het minimum aantal lestijden dat het leerplan voorschrijft.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

De lagere afdeling voorziet voldoende leermiddelen om het leerplan te realiseren. De tijd- en ruimtekaders zijn in de klasbeelden aanwezig. De leraren beschikken over voldoende actuele kaarten, digitale en andere informatie- en documentatiebronnen. Sommige klaslokalen lenen er zich niet toe om de referentiekaders goed zichtbaar en bereikbaar op te hangen om ze functioneel te kunnen gebruiken tijdens de instructie- en verwerkingsfase.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leraren inspireren zich voor de evaluatie van wereldoriëntatie op de evaluatievoorstellen van het onderwijsleerpakket bij elk thema. De schriftelijke toetsen beogen overwegend de kennisreproductie. In de evaluatie krijgen de overkoepelende doelen uit het leerplan, de basisvaardigheden, de specifieke vaardigheden en de attitudes minder systematisch aandacht. Sommige van deze doelen worden occasioneel wel eens geëvalueerd door een gerichte observatie of een evaluatiegesprek met de leerling. Het team heeft weinig zicht op alternatieve evaluatiemiddelen en -vormen voor evaluatie van attitudes en vaardigheden.

Foutenanalyses bij toetsen van dit leergebied komen zelden voor. De evaluatie van wereldoriëntatie richt zich in mindere mate op bijsturing.

Het leerlingvolgsysteem en de rapporten bieden weinig concrete informatie over de leerprestaties en –vorderingen, noch over de verworven attitudes en vaardigheden binnen wereldoriëntatie.

Begeleiding De leraren proberen hun aanbod af te stemmen op de leef- en beleavingswereld van de leerlingen.
Leerbegeleiding
Beeldvorming De evaluatiepraktijk levert een nogal eenzijdige beeldvorming op. Daarin ontbreekt informatie over competenties, vaardigheden en attitudes die de leerlingen al dan niet beheersen. De beperkte beeldvorming belemmert een gerichte afstemming van het onderwijsaanbod en van de leerbegeleiding op de mogelijkheden en talenten van leerlingen. Zorgverbredende interventies komen voor dit leergebied zelden voor.
Zorg

Professionalisering Gedurende een periode van drie schooljaren heeft het team van wereldoriëntatie een prioriteit gemaakt. Samen met de pedagogisch begeleider verkent het team de nieuwe eindtermen natuur en techniek. De hernieuwde kennismaking met de tien bouwstenen van het leerplan wereldoriëntatie zet de leraren aan om hun onderwijsaanbod zowel inhoudelijk als didactisch beter te enten op de visie van het leerplan. Eén leraar coacht de teamleden bij het uitwerken van het onderwijsaanbod voor techniek. Het nascholingsplan voorziet voor het lopende schooljaar teamgerichte vorming over breed evalueren en evaluatie van de onderwijsdoelen van het domein techniek.
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise
Nascholingen

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze de controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten. Ze is waakzaam voor mogelijke veiligheidsproblemen. Uit haar werkwijze blijkt dat ze gebruik maakt van de analyses van deskundigen en rekening houdt met opmerkingen van personeelsleden. Ze neemt opgemerkte tekorten op in het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan. De uitwerking van deze plannen is concreet en realistisch. Tijdens het bezoek ter plaatse stelde de onderwijsinspectie vast dat de toiletinfrastructuur en de verzorgingsruimte voor verbetering vatbaar zijn.

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De systematiek waarmee de school tekorten opspoorde en wegwerkte is een voorbeeld van goede praktijk. De onderwijsinspectie is ervan overtuigd dat het beleidsvoerend vermogen van de school voldoende sterk is om de huidige risico's weg te werken en de kwaliteit op het vlak van de gezondheid en hygiëne consequent te bewaken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	neen
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	neen
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	neen
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

Doelgerichtheid Het nascholingsbeleid getuigt van een groeiende doelgerichtheid. De school heeft haar visie op professionalisering uitgeschreven. Ze stimuleert permanente vorming en investeert in een duurzaam proces van vernieuwing en schoolontwikkeling. Ze schakelt de verschillende vormen van deskundigheidsbevordering in om onderwijskundige prioriteiten aan te pakken en verbeteracties te ondersteunen. Deze prioriteiten vertrekken vanuit noden aangevoeld door het team, nieuwe verwachtingen binnen de scholengemeenschap of van buiten de school (nieuwe eindtermen, leerplannen). Daartoe peilt het beleid ook bewust naar de behoeften van haar teamleden op het vlak van nascholing en begeleiding. Aansluitend bij de noden en behoeften van de teamleden en bij de prioritaire werkpunten stelt de school een nascholingsplan op. Voor de prioriteiten die afgeleid worden uit zelfevaluatie door outputanalyse legt de school gefaseerde actieplannen voor. Ze kiest haalbare tussenstappen en voorziet voldoende tijd voor de concretisering in de praktijk. Geregeld formuleert het team duidelijke verwachtingen over de impact van de deskundigheidsbevordering op de onderwijspraktijk en geleidelijk aan ook op de leerprestaties.

Ondersteuning Het schoolbeleid zorgt voor structurele ondersteuning van de deskundigheidsbevordering door de inschakeling van de pedagogische begeleiding en van goed gekozen teamgerichte en individuele nascholingen. Verbetertrajecten lopen vaak over meerdere schooljaren en volgens een gefaseerd plan. Soms gaat op het niveau van de scholengemeenschap een voorbereidend proces aan de deskundigheidsbevordering op schoolniveau vooraf. Tijdens personeelsvergaderingen voorziet de schoolleiding tijd voor het uitwisselen van informatie over gevolgde individuele nascholingen. Soms geeft deze uitwisseling een impuls om nieuwe onderwerpen in de focus te plaatsen en er teamgerichte nascholing aan te koppelen. Zo ontwikkelt de school procedures voor het gelijkgericht invoeren, het samen uitproberen of uitwerken en opvolgen van vernieuwing. De schoolleiding doet daarvoor tevens beroep op de interne expertise. Wie expertise heeft, krijgt een ondersteunende of coachende rol om de omslag naar de onderwijspraktijk te maken en te multipliceren. Er heerst een sterke cultuur van inspraak, overleg en samenwerking, waarin de leraren elkaar motiveren en stimuleren. De waarderende leiderschapsstijl levert hier tevens een belangrijke bijdrage. Deze motiverende en stimulerende houding van de schoolleiding, de bereidheid tot samenwerken en uitwisselen van ervaringen en materialen tussen de teamleden zorgen voor een schoolcultuur die bevorderlijk is voor de professionalisering. Een voorbeeld van effectieve ondersteuning is de manier waarop de school interne en externe expertise inschakelt in het verbetertraject voor WO-techniek. De inbreng van de pedagogische begeleiding, het overleg tussen coach en klasleraar en de gezamenlijke uitwerking en uitvoering van activiteiten zorgen voor momenten van modelleren en van leren van elkaar. Deze ondersteuning, de gerichte opvolging op de klasvloer, de bereidheid van het team en de reflectiemomenten op teamvergaderingen verzekeren succes.

- Doeltreffendheid** De school staat geregeld stil bij het effect van de deskundigheidsbevordering. Bij de zelfevaluatie heeft het team het soms moeilijk om het effect op de leerprestaties van de leerlingen te beoordelen doordat het nog te weinig concrete doelen en objectieve criteria vooropstelt. Zo kan het momenteel geen objectieve uitspraken doen over het effect van het actieplan cijferen op de leerresultaten van de leerlingen.
- Aan het einde van het lopende en het volgende schooljaar voorziet het actieplan een analyse van de leerprestaties voor metend rekenen om het effect van hun inspanningen af te wegen en te beoordelen.
- De leraren zijn lovend over de resultaten die de professionalisering voor WO-techniek op korte termijn al heeft teweeggebracht in het onderwijsaanbod. Het team is voldoende zelfkritisch om te beseffen dat er nog een weg af te leggen is. Teamgerichte initiatieven leiden tot gelijkgerichte implementatie van vernieuwing op schoolniveau.
- Ontwikkeling** In het nascholingsplan voorziet de school pedagogische studiedagen voor de kennismaking met het nieuwe leerplan Nederlands en voor outputanalyse van metend rekenen. Daarnaast zet ze het traject over het domein techniek verder met een teamgerichte nascholing over de evaluatie binnen dit domein.
- De zelfevaluatie voor metend rekenen zal duidelijk maken of de acties resultaat hebben. Het team voorziet dat er naar aanleiding van de outputanalyse nieuwe verbeterpunten zullen opduiken en wil die gericht aanpakken.

4.2 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De school wil haar evaluatiepraktijk funderen op de visie van de eigen onderwijsschool. De ontwikkeling van de visie op evalueren kent momenteel een zekere stroomversnelling door impulsen uit de nascholingen en de studiedagen over muzische vorming en WO-techniek.
- In de kleuterafdeling ontwikkelt zich bij de leraren momenteel een gelijkgerichte visie over doelgericht evalueren. Daarbij blijft de observatie de basis van de evaluatiepraktijk. De gerichtheid van de observatie op de onderwijsdoelen groeit. Zo stelt het team in het kindvolgsysteem evenwichtige sets leerplandoelen voorop en vertaalt die in observatie-items. De evaluatiepraktijk richt zich op een harmonische ontwikkeling van de kleuter, maar voor de doelgerichte observatie van muzische vorming en wereldoriëntatie zijn er nog groeikansen. Het team ziet in de observatie tevens een voorname rol weggelegd in de bijsturing van het onderwijsleerproces en van het onderwijsaanbod. De teamleden vullen hun evaluatiepraktijk aan met gestandaardiseerde tests als bekrachtiging van de eigen observaties.
- In de lagere afdeling vertoont de evaluatiepraktijk voor de meer meetbare aspecten van de verschillende leergebieden een duidelijke gelijkgerichtheid. Deze praktijk is voldoende representatief voor de meeste kennisaspecten van de verschillende leergebieden. Nascholing en studiedagen voor muzische vorming en WO-techniek leiden bij het team tot het inzicht dat evalueren meer is dan schriftelijke formatieve en summatieve toetsen. Geleidelijk aan wil het team een bredere evaluatie realiseren, waarin ook competenties, vaardigheden en attitudes een herkenbare en evenwaardige plaats krijgen.

Bij de toetsen uit de leerpakketten bepalen de leraren zelf een verwachte minimumscore. De leraren wegen de leerprestaties van de individuele leerling af tegenover deze minimumnorm. De leraar krijgt zo een antwoord op de vraag welke kinderen de doelen beheersen. Het biedt de leraren tevens de mogelijkheid om de leerprestaties over de schooljaren heen te beoordelen op basis van dezelfde normstelling.

Bij de evaluatie van belangrijke leerinhouden maken de teamleden foutenanalyses. Zo wil het team de evaluatiepraktijk ook een begeleidende functie geven. Het leert de leraren hoe ze het leren van kinderen kunnen ondersteunen én welk aanbod en welke hulp de leerlingen daarbij nodig hebben. De school heeft haar visie op leerlingenevaluatie beknopt uitgeschreven en formuleert in deze tekst ook op schoolniveau enkele richtlijnen over evalueren en rapporteren.

De school benut tevens externe evaluatiemiddelen om na te gaan of ze haar maatschappelijke opdracht vervult.

Ondersteuning De school investeert momenteel in nascholing van het team over de evaluatie van WO-techniek. Het is de bedoeling om de opgedane inzichten te vertalen naar de eigen schoolcontext.

In een afsprakennota beschrijft het team hoe de evaluatie vorm krijgt. De school beschikt al over een uitgebreid arsenaal aan toetsen en houdt de resultaten bij in een digitaal rapporteringssysteem. De bijgehouden overzichten van observaties en toetsresultaten bieden ruime mogelijkheden tot analyse en interpretatie van de output. De analyses tonen een groeiende gerichtheid op bijsturing. De leraren noteren zinvolle conclusies en remediërvorststellen of bijsturingen. Het formele en informele overleg ondersteunen de ontwikkeling van een voldoende brede en representatieve evaluatie.

Doeltreffendheid Het team voerde nog geen formele zelfevaluatie uit van de evaluatiepraktijk. De cultuur van zelfreflectie en het veelvuldig overleg zorgen er wel voor dat het team zelf pijnpunten blootlegt. Zo concludeert het dat de traditionele manier van evalueren niet voldoet om voldoende evenwichtig en representatief te zijn voor de brede ontwikkeling van de leerling. Dat leidt binnen het team in eerste instantie tot een vraag om het rapport te vernieuwen, maar het beseft dat daarvoor eerst een groeiproces nodig is om breed te evalueren.

Ontwikkeling De school legt duidelijk het accent op de ontwikkeling van een brede evaluatie. Van breed evalueren maakt het team de komende schooljaren een werkpunt en vertrekt daarvoor bij de nascholing over evalueren van WO-techniek. In de verdere ontwikkeling wil de school vooral aandacht besteden aan de evaluatie van vaardigheden en attitudes. Ook de verbreding en verdieping van de evaluatie van de leergebieden muzische vorming, lichamelijke opvoeding en van de leergebiedoverschrijdende eindtermen vormen een uitdaging. Momenteel benutten leraren al een ruimere variatie aan evaluatievormen. Het team wil deze waaier aan alternatieve evaluatievormen leren kennen en gebruiken. Daartoe voorziet de school nog geen specifieke vorming.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, Leiderschap, Visieontwikkeling	De directeur draagt samen met de zorgcoördinator het intern leiderschap. De eindverantwoordelijkheid van het beleid ligt bij de directeur. Ze treedt sterk waarderend en stimulerend op en hecht veel belang aan een open en efficiënte communicatie. Het intern leiderschap speelt een inspirerende rol en zet de grote lijnen uit. De teamleden worden systematisch betrokken bij de besluitvorming. Elke leraar maakt deel uit van een overlegorgaan of comité. Daarnaast betreft de directeur de teamleden sterk bij de besluitvorming tijdens frequente personeelsvergaderingen. Zo ontstaat een cultuur van samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de school. Vaak vormen de informele gesprekken de start om nieuwe initiatieven te nemen of projecten uit te werken. Daar krijgen de teamleden de kans om hun sterke kanten aan te spreken. De vele formele en informele gesprekken spelen een belangrijke rol in de visieontwikkeling. Maar hierin speelt ook interne en externe vorming een belangrijke rol. De gelijkgerichtheid wordt bevorderd door een grondige dialoog en de neerslag in korte, begrijpelijke teksten in het schoolwerkplan.
Kwaliteitszorg	Het team neemt diverse initiatieven om de onderwijskwaliteit te bewaken. Daarbij krijgt het bijhouden, analyseren en interpreteren van outputgegevens geleidelijk aan een belangrijke rol. De school beschikt hierdoor over een schat aan outputgegevens. Het potentieel van deze gegevens in het kader van kwaliteitsbewaking en –verbetering wordt momenteel slechts ten dele benut. Daarnaast bieden evaluatiemomenten tijdens de personeelsvergaderingen en de tevredenheidsonderzoeken bij alle participanten bijkomende informatie om de interne kwaliteitszorg impulsen te geven. De zelfevaluatie speelt een belangrijke rol in de keuze van prioriteiten. Zo leidt de analyse van de externe toetsresultaten van het zesde leerjaar tot actieplannen voor cijferen en metend rekenen. Ook het belang dat de school hecht aan de socio-emotionele begeleiding vindt zijn oorsprong in zelfreflectie van het team. De prioriteitenkeuze speelt soms ook in op verwachtingen van buitenaf. Het team kan de keuzes gelijkgericht verantwoorden. De afbakening van duidelijke, geoperationaliseerde streefdoelen of verwachte effecten op leerlingen-, leraren- en schoolniveau blijft nog een werkpunt. Het ontbreken van duidelijke resultaatgerichte streefdoelen bemoeilijkt enigszins een kritische zelfevaluatie. In de formulering van verwachte effecten liggen nog groeikansen voor de school om de zelfevaluatie en de beoordeling van de acties meer te koppelen aan leerprestaties van de leerlingen.

Talenbeleid De school ontwikkelt een visie op talenbeleid en onderneemt initiatieven om die te vertalen naar de eigen onderwijspraktijk. De school zet vooral in op de taalstimulering bij kleuters, op de mondelinge interactie bij de leerlingen en op de aangepaste instructietaal van de leraren. De professionalisering over taalstimulerende werkvormen leidt tot de uitwerking van verteltassen, digiboeken en kamishibai. De school onderneemt ook actie voor talensensibilisering en kennismaking met andere culturen.

De school probeert de behoeften inzake taalvaardigheid Nederlands in kaart te brengen. Haar zorgwerking is er onder andere op gericht om specifieke remediëring aan leerlingen met grote taalachterstand te bieden. De school onderneemt occasioneel initiatieven om aspecten van haar talenbeleid te evalueren. Ze beschikt over gegevens waarmee ze in zekere mate het effect van haar talenbeleid kan aantonen. Om de visie op talenbeleid sterker te verankeren binnen het team, wil ze hiervan in de nabije toekomst een prioriteit maken.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen in kaart brengt.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties op leerling-, leraar- en schoolniveau die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.

Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap.

Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bij de leerlingen die de SES-lestijden genereren.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid en neemt expliciete initiatieven om de opgedane inzichten en vaardigheden te implementeren op de werkvloer.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplanrealisatie wiskundige initiatie op het niveau kleuteronderwijs
- de leerplanrealisatie wereldoriëntatie op het niveau kleuteronderwijs
- de leerplanrealisatie wiskunde op het niveau lager onderwijs
- de organisatie van het beleid met betrekking tot de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de doelgerichte en doeltreffende deskundigheidsbevordering

Wat betreft het algemeen beleid

- de visieontwikkeling en de gezamenlijke doelgerichtheid
- de betrokkenheid van het team bij het schoolbeleid
- het stimulerende en richtinggevende leiderschap
- de gedeelde verantwoordelijkheid en de gedragen besluitvorming
- het zelfevaluerend vermogen van het team en de aandacht voor de interne kwaliteitszorg

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de leerplanrealisatie voor wereldoriëntatie op het niveau lager onderwijs versterken door:
 - de geïntegreerde aanpak en de horizontale samenhang tussen de verschillende domeinen
 - de verkenning en de integratie van de nabije en verdere schoolomgeving in het onderwijsaanbod
 - het functioneler aanwenden en gradueel vulling geven van de tijds- en ruimtekaders.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de brede evaluatie stapsgewijs en doelgericht verder ontwikkelen

Wat betreft het algemeen beleid

- de effecten van het gelijkeonderwijskansenbeleid op de leerresultaten en de schoolloopbaan van de doelgroepleerlingen (SES) in kaart brengen

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de gezondheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving.

Wat betreft de regelgeving

- Het aanleggen en bewaren van de nodige lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het behalen van het getuigschrift. (Decreet Basisonderwijs art. 53-57 van BVR van 24/11/1998 voor het uitreiken van het getuigschrift van basisonderwijs en het vastleggen van de vorm ervan.)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Thierry DE VOS de inspecteur-verslaggever	An HEREYGERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	